

EXPUNERE DE MOTIVE

În Programul de guvernare pe perioada 2001-2004, prevăzut în anexa nr.2 la Hotărârea Parlamentului României nr.39 din 28 decembrie 2000 pentru acordarea încrederii Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.700 din 28 decembrie 2000, la Capitolul V – „Îmbunătățirea stării de sănătate a populației, protecția copilului” –, pct.5.3. – „Obiective strategice pentru protecția copilului” – sunt prevăzute următoarele obiective:

- având în vedere responsabilitatea statului în protecția copiilor în dificultate și ținând seama de criteriile stabilite de Consiliul European de la Copenhaga și prin Rezoluția Parlamentului European cu privire la aderarea României la Uniunea Europeană, **asigurarea și respectarea drepturilor acestor copii**, urmărindu-se scoaterea lor din "conul de umbră" în care se află și plasarea într-o zonă de interes special, acordarea de șanse egale cu ceilalți copii la educație, integrare socială și speranță;

- elaborarea, până la data de 25 februarie 2001, a unei noi strategii în domeniul protecției copilului;

- întărirea capacității instituționale la nivel central, prin crearea unei autorități naționale cu atribuții în elaborarea, coordonarea și controlul implementării politicilor de protecție a drepturilor copilului și de adopție;

- reevaluarea de fond a legislației în domeniul protecției drepturilor copilului, prin adopție.

Autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul protecției drepturilor copilului era Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, înființată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.192/1999. Atribuțiile, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului erau reglementate prin Hotărârea Guvernului nr.96/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.62 din 11 februarie 2000.

În sensul celor menționate în Programul de guvernare pe perioada 2001-2004, potrivit prevederilor art.3 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.292/2000 pentru stabilirea unor măsuri privind reorganizarea Secretariatului General al Guvernului, ministrul pentru

coordonarea Secretariatului General al Guvernului asigură directă coordonare a Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopției, urmând ca, Secretariatul General al Guvernului să supună Guvernului, spre adoptare, actele normative privind reorganizarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Astfel, pentru demararea realizării obiectivelor prevăzute în Programul de guvernare pe perioada 2001-2004 și potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.292/2000, se impunea adoptarea ordonanței de urgență alăturate, care reglementează înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție și care abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.192/1999 privind înființarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și reorganizarea activităților de protecție a copilului.

Recurgerea la modalitatea de legiferare prevăzută de art.114 alin.(4) din Constituție, a fost determinată de necesitatea creării cadrului instituțional, care să permită demararea acțiunilor prevăzute și asumate prin Programul de guvernare pe perioada 2001-2004, în acord cu reglementările și cerințele Uniunii Europene, în vederea elaborării și implementării programelor de interes național în domeniul protecției copilului, inclusiv prin adopție.

Astfel, prin actul normativ alăturat sunt reglementate următoarele:

- înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, denumită în continuare *Autoritatea*, prin reorganizarea Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, denumită în continuare *Agenția*, care s-a desființat;
- aspectele referitoare la noua persoană juridică, și anume: sediul, obiectul de activitate, patrimoniul inițial, sursele de finanțare activității, funcțiile pe care le îndeplinește ca organ de specialitate al administrației publice centrale, organele de conducere, salarizarea demnitarilor din structură și a personalului – funcționari publici și personal angajat cu contract individual de muncă;
- principalele elemente de constituire a Corpului de control și audit care funcționează în cadrul Autorității și atribuțiile ce revin acestuia, având în vedere natura juridică a acestora care impune o reglementare la nivel de lege;
- sprijinirea Autorității, în realizarea competenței sale, de către un Consiliu de coordonare, ale cărui atribuții și componență urmează a fi stabilite prin hotărârea Guvernului de organizare și funcționare a Autorității;

- preluarea de către Autoritate a atribuțiilor Agenției prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.192/1999;
- constituirea patrimoniului Autorității, prin preluarea patrimoniului Agenției, stabilit pe baza bilanțului contabil încheiat la data de 31 decembrie 2000;
- preluarea, prin transfer, a personalului fostei Agenții;
- preluarea de către Autoritate, în condițiile legii, a drepturilor și obligațiilor, legale sau contractuale, ale Agenției, asigurând, în aceste condiții, continuitatea acțiunilor și proiectelor aflate în derulare, începute potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.192/1999;

Totodată, potrivit prevederilor ordonanței de urgență, secretarul de stat al autorității este și președintele Comitetului Român pentru Adopții, iar Autoritatea să asigure reprezentarea, în fața instanțelor judecătorești, activitatea executivă și de secretariat a acestui comitet.

Având în vedere faptul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.192/1999 cuprindea reglementări cu privire la programele de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului, precum și cu privire la activitățile de îngrijire și protecție a copiilor la nivel local, în acord cu prevederile Legii nr.24/2000, pentru a se evita promovarea unor reglementări din aceeași materie în cuprinsul unor acte normative separate și, în consecință, pentru a se asigura un plus de facilitare în cunoașterea și aplicarea dispozițiilor legale în domeniu, în ordonanța de urgență alăturată au fost preluate dispozițiile la care am făcut referire. Astfel, se regăsesc în proiect, dispozițiile Capitolelor II – „Programe de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului” – și ale Capitolului IV – „Finanțarea activităților de îngrijire și protecție a copiilor la nivel local” – din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.192/1999.

În ceea ce privește prevederile Capitolului III – „Reorganizarea activităților de îngrijire și protecție a copiilor cu handicap și a celor aflați în dificultate” –, au fost preluate, în textul actului normativ alăturat, dispozițiile art.17 și 22, întrucât prevederile art.18 – 21 și-au produs efectele juridice prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr.261/2000 pentru reorganizarea instituțiilor, secțiilor de spital și a celorlalte unități de protecție specială a copilului în cadrul serviciilor publice specializate din subordinea consiliilor județene sau a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 21 aprilie 2000, completată prin Hotărârea Guvernului nr.1137/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.591 din 22 noiembrie 2000. În vederea reglementării situațiilor tranzitorii

determinate de nefinalizarea acțiunilor și/sau procedurilor începute potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.192/1999, în cuprinsul articolului cuprinzând norma de abrogare a acestui act normativ, a fost introdusă prevederea potrivit căreia toate aceste acțiuni și/sau proceduri urmează a fi finalizate sub directa coordonare a Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție.

Totodată, precizăm faptul că, în textul ordonanței de urgență, au fost introduse amendamentele de actualitate cuprinse în Raportul Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților a Parlamentului României, raport care a fost formulat având la bază Ordonanța de urgență a Guvernului nr.192/1999.

Astfel, au fost avute în vedere amendamentele referitoare la:

- reformularea textelor care reglementează organizarea și funcționarea Consiliului de coordonare al Autorității, în componența căruia a fost introdus un reprezentant al Federației Organizațiilor Neguvernamentale pentru Protecția Drepturilor Copilului din România;

- atribuțiile ce revin fostului Corp de control al Agenției, denumit în proiect, Corpul de control și audit al Autorității, și anume, cele cu privire la exercitarea controlului, întocmirea rapoartelor și accesul în sediile persoanelor juridice de drept public sau privat, precum și în domiciliul persoanelor fizice care au în îngrijire și asigură protecția unui copil, precizându-se, în acest sens, că accesul este permis în condițiile reglementărilor legale în vigoare;

- solicitarea de către Autoritate, în exercitarea atribuției de control, a informațiilor și documentelor, în condițiile legii;

- finanțarea programelor de interes național pentru prevenirea abandonului și reintegrarea copilului în familie;

- finanțarea programelor de urgență pentru depășirea unor situații de criză, determinate de imposibilitatea unor autorități locale de a asigura din bugetul propriu sumele necesare în vederea protecției și îngrijirii copiilor;

- înlocuirea termenului „grant”, cu sintagma „credit extern nerambursabil”.

Cu privire la amendamentele care nu au fost însușite, menționăm că, dintre acestea, unele nu erau de natură a aduce modificări de fond, altele nu se mai justificau în contextul noii abordări a organizării și funcționării Autorității.

În acest sens, menționăm următoarele:

- amendamentul prin care se propunea definirea sintagmei „copil aflat în dificultate”, acesta urmează a fi avut în vedere cu ocazia reevaluării

de fond a legislației în domeniul protecției copilului aflat în dificultate, prin modificarea corespunzătoare a actului normativ de bază în materie, respectiv a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.26/1997;

- amendamentul referitor la elaborarea de către Autoritate a măsurilor privind autorizarea instituțiilor publice și private care asigură promovarea și protecția drepturilor copilului, acesta urmează a fi însușit după analizarea realităților sociale și stabilirea unei strategii în domeniu, pe calea promovării unui act normativ distinct;

- amendamentele referitoare la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.192/1999 prin care era reglementată reorganizarea structurilor cu atribuții în domeniul protecției copilului, ca servicii specializate în subordinea autorităților administrației publice locale, nu puteau fi însușite întrucât prevederile vizate și-au produs efectele juridice.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

